

Ökad konkurrenskraft med ändrad organisation

- Arbetsplats:** Alingsås kommun, Tekniska nämnden, Sveagatan 12, 441 81 Alingsås.
- Kontaktperson:** Roland Börgesson, 0322-75 000.
- Arbetslivsfondens handläggare:** Seppo Kerola, Älvsborgs län.
- Skribent:** Tony Bergman, HT-information, Borås, 033-25 48 82.
- Sammanfattning:** Bakgrunden var att det ansågs nödvändigt att ändra arbetssätt och organisation för städningen i Alingsås kommun. Annars fanns det risk att städsektionen skulle läggas ned och städningen placeras på entreprenad istället. För att effektivisera arbetet har organisationen ändrats på så sätt att städchefen numera ansvarar för åtta städgrupper med tre till åtta städare i varje grupp. Personalen i grupper har ett gemensamt ansvar för att arbetet blir gjort i enlighet med de avtal som har tecknats med kunderna. På grund av detta trivs städpersonalen bättre med sitt jobb samtidigt som arbetet utförs till lägre kostnader för förvaltningarna än tidigare.

Bakgrund

Sedan den 1 januari 1994 pågår ett omfattande projekt för att effektivisera städarbetet i Alingsås kommun.

- Det var nödvändigt för oss att starta ett förändringsarbete om vi ville ha verksamheten kvar. Annars hade inte städsektionen överlevt den hårda konkurrensen från privata firmor, säger avdelningschef Roland Börgesson.

Projektet, som i initialskedet har stöd från Arbetslivsfonden, skall vara avslutat vid halvårsskiftet 1996.

Tekniska kontoret i Alingsås består av såväl verksamhets- (beställare) som serviceavdelningar (utförare). Ett exempel på serviceavdelningar är Teknisk Service med sammanlagt 171 anställda. Städsektionen ingår som en av sex sektioner i avdelningen.

- Bakgrunden till projektet var att det blev nödvändigt för oss att byta arbetssätt. Tidigare bestämde vi städnivån själva och

lokalutnyttjarna hade inte något som helst inflytande över hur vi städade.

- Men detta går inte längre eftersom kommunens förvaltningar själva kan bestämma om de vill köpa våra tjänster eller använda privata entreprenörer. De tar in anbud för att få städningen så billig och bra som möjligt.

Det blev nödvändigt för Tekniska kontoret att skapa en konkurrenskraftig städsektion med hög efterfrågan på sina tjänster.

Teknisk service är för övrigt intäktsfinansierad i sin helhet.

Mål

Till de uttalade projektmålen hör ökad effektivitet, bättre arbetsmiljö och större arbetstillfredsställelse. Andra mål är att minska sjukfrånvaron med 20 procent, öka produktiviteten med samma procentsumma samt att minst 90 procent av

personalen skall ha uppnått en fastställd kompetens under projektets gång.

- Vi anser också att det är nödvändigt att ha städgrupper med ansvar och befogenhet att själva lägga upp verksamheten, berättar Roland Börgesson.

Genomförande

Till de första åtgärderna hörde att minska antalet anställda på städsektionen från 114 till 93 personer.

- Detta har vi lyckats genomföra utan att behöva ta till uppsägningar. Istället har vi låtit en del personal få möjlighet till vidareutbildning medan andra har omplacerats till trafikvakter. Vi har även gett en del äldre städare avgångsvederlag för att ge dem möjlighet till förtidspension.

Själva organisationen har också ändrats. Städchefen Lisbeth Grebert har numera två arbetsledare, vilka ansvarar för åtta städgrupper med tre till åtta städare i varje grupp.

- Tidigare hade städarna var och en sitt område och hjälptes inte åt i arbetet. Nu har grupperna ett gemensamt ansvar för att se till att arbetet blir gjort i enlighet med de avtal, som vi har tecknat med våra kunder. Grupperna skall också ha ett visst ansvar för ekonomi, personal, arbetstid m.m. Dessutom finns det en specialistgrupp som täcker upp vid sjukdomar och tilläggsbeställningar.

Kompetensen höjs successivt med hjälp av utbildning i städteknik, grupparbete, ekonomi och administration.

Arbetsmiljöförbättringar och olika rehabiliteringsinsatser har också genomförts.

I samband med övergången till ny organisation har såväl övriga kommunanställda som kunder informerats om förändringarna.

- Det är viktigt att vårt jobb bedöms efter de avtal som har tecknats och inte efter hur städningen utfördes tidigare, säger Roland Börgesson.

Resultat

- Allt har hittills gått mycket bra. Vi har lyckats behålla våra kunder. Förvaltningarnas kostnader har för övrigt blivit lägre genom att våra städare gör ett mer effek-

tivt och målinriktat jobb än tidigare. Det lägre antalet städpersonal, kombinerat med nya städmetoder, innebär en besparing för kommunen på cirka 2,6 miljoner kronor. Kunderna tjänar med andra ord pengar på att anlita oss och att de är nöjda har bekräftats i våra kontakter med dem.

Ett bevis på städsektionens konkurrensförmåga är att vissa städuppdrag har erövrats i hård konkurrens med privata städentreprenörer. Så var t.ex. fallet med städningen av Alströmerskolan.

- Vi kunde lägga ett lägre anbud än våra konkurrenter och vann därmed städuppdraget.

Ledningens uppfattning är att även övriga mål är på väg att uppnås inom en snar framtid. Korttidsfrånvaron har t.ex. minskat med 12 procent.

Värdering

Personalen har klara fördelar av den förändrade arbetsorganisationen. Torhild Ljungqvist, som tillhör en av städgrupperna på Alströmerskolan, instämmer i detta:

- Vi i gruppen bestämmer nu själva hur vi vill lägga upp arbetet och tar därmed på ett annat sätt än tidigare ansvar för städningen. Allt fungerar lättare. Vi är nöjda med förändringen.

Hennes kollega Gunnel Melander instämmer:

- Här är renare och snyggare till lägre pris än tidigare, säger hon och berättar vidare att städerskorna oftast arbetar i par.

Avdelningschef Roland Börgesson känner sig också nöjd:

- Vi har nu en konkurrenskraftig organisation som kan hävda sig väl i framtiden, säger han.

ISSN 1104-6449
1994

November